

Ontwikkelingen database consumentenproducten met nanomaterialen

In 2009 kaartte het Europese Parlement (EP) in een resolutie het gebrek aan duidelijke informatie aan over het daadwerkelijk gebruik van nanomaterialen in consumentenproducten. Het EP verzocht vervolgens de Europese Commissie (EC) om binnen twee jaar alle relevante wetgeving te (her)beoordelen om daarmee de veiligheid te waarborgen van alle toepassingen van nanomaterialen in producten voor mens en milieu gedurende de gehele levenscyclus. Bovendien is de EC gevraagd om vóór juni 2011 een publiek toegankelijke inventarisatie te maken van de verschillende soorten nanomaterialen en het gebruik ervan op de Europese markt. Tot nu toe is deze inventarisatie op Europees niveau nog niet van de grond gekomen. Alleen Frankrijk heeft inmiddels een wettelijke regeling getroffen om een eigen database te bouwen van producten met nanomaterialen. In een aantal andere Europese lidstaten zijn inmiddels ook ontwikkelingen gaande rond registratie van consumentenproducten met nanomaterialen.

Deze ontwikkelingen zijn samengevat in de volgende tabel (*met dank aan P. van Broekhuizen, IVAM, project Tracing Nano for Downstream Users and Consumers*):

	Frankrijk	België	Denemarken	Italië
Registratie	verplicht	verplicht	verplicht	vrijwillig
Te registreren	nanodeeltjes mengsels artikelen waaruit deeltjes vrijkomen	nanodeeltjes mengsels artikelen waaruit deeltjes vrijkomen	producten waaruit nanodeeltjes vrijkomen	nanodeeltjes mengsels artikelen
Traceerbaarheid	ja, naam van stof en product	ja	nee, alleen importeurs en producenten	ja
Wanneer van kracht	2013	2013	2013	2013
Verwachte eerste meldingen	2013	2014	2014	?

MNM: manufactured nanomaterial

De meest recente ontwikkeling is de Deense aankondiging om ook een nationale database op te zetten. Op die manier wil de Deense overheid de kennis en controle over de nanomaterialen op hun markt vergroten. Bovendien hebben zij de intentie om in een later stadium deze database als basis voor een eventuele Europese database te laten dienen (zie [persbericht](#) in het Deens).

Er zijn nog geen aanwijzingen dat Nederland voornemens is om ook een nationale database op te zetten. Wel brengt KIR-nano, in opdracht van de VWS (en in afstemming met de Interdepartementale Werkgroep Risico's Nanotechnologie), momenteel de meningen in kaart van de verschillende stakeholders (beleid, toezichthoudende instanties, industrie en ngo's) over een eventuele Europese database. Hiervoor is op 30 oktober jl. een discussiepanel georganiseerd. Globaal kan gezegd worden dat naar voren kwam dat draagvlak verkregen kan worden als de noodzaak en doelen van zo'n database scherp zijn. Daarna komt haalbaarheid en inhoud aan de orde. Als hoofddoelen van een mogelijke database/registratie kwamen transparantie naar de consument en traceerbaarheid in de keten voor ARBO, volksgezondheid en milieuveiligheid naar voren. Ook werden andere mogelijkheden dan een database genoemd om dit doel te bereiken. De rapportage zal begin 2013 gereed zijn.

RIVM/KIR overweging: In steeds meer EU-lidstaten tekent zich de behoefte af om goed in kaart te brengen welke producten met nanomaterialen op de (consumenten)markt aanwezig zijn. Enerzijds willen overheden een indruk krijgen in welke producten nanomaterialen daadwerkelijk worden verwerkt, maar ze willen ook inschatten of deze nanomaterialen een risico vormen voor mens en milieu. Punt is dat productie-identificatie versus risicoschatting een verschillende opzet van een database vragen (zie “Development of an inventory for consumer products containing nanomaterials”). De vraag is ook of er enige kans van slagen is om de diverse nationale initiatieven op termijn samen te voegen in een Europese database. Voor een open Europese markt lijkt een Europese aanpak echter essentieel. Het is daarom nu al van groot belang om de informatievereisten zorgvuldig te kiezen. Nederland houdt vooralsnog ook andere opties dan een database open. KIR-nano volgt de internationale ontwikkelingen rondom databases nauwlettend.